

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Jozefa Milučkého a JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD., v právnej veci žalobcu: **F. K.**, *zastúpeného advokátom JUDr. J. O.*, proti žalovanému: **Colné riaditeľstvo Slovenskej republiky**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 10130/2009-1409 z 5. mája 2009, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/96/2009-32 zo dňa 28. októbra 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/96/2009-32 zo dňa 28. októbra 2010 **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 28. októbra 2010, č. k. 6S/96/2009-32 podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného č. 10130/2009-1409 z 5. mája 2009, ktorým žalovaný ako správny orgán druhého stupňa zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu -

riaditeľa Colného úradu Michalovce č. R-28/2009-5334 z 28. januára 2009, ktorým prepustil žalobcu podľa § 183 ods. 1 písm. d) zákona č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov (ďalej len „zákon o štátnej službe colníkov“) zo služobného pomeru colníka, pretože zvlášť hrubým spôsobom porušil základné povinnosti colníka ustanovené v § 44 ods. 3 písm. a), b), g) a h) zákona o štátnej službe colníkov tým, že dňa 30. októbra 2008 na stanovisku č. 1 na hranici medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou doniesol do služobnej miestnosti pod bundou služobnej rovnošaty fľašu alkoholu nezistenej značky a túto fľašu vložil do služobnej brašne a nezaevidoval do príslušnej evidencie podľa pokynu vedúceho pobočky Colného úradu Č., ani nevydal rozhodnutie o zaistení, zhabaní, prepadnutí alebo úschove tohto tovaru a ani nespísal úradný záznam o nájdení skrytej, opustenej alebo stratenej veci, čím umožnil, aby tento tovar unikol spod colného dohľadu. Uvedené konanie žalobcu bolo podľa žalovaného preukázané zvukovým a obrazovým záznamom z výkonu služby žalobcu, ktorý bol správne orgánu prvého stupňa prístupný 7. januára 2009 vyšetrovateľom Ministerstva vnútra SR, Sekcie kontroly a inšpekčnej služby, z ktorého bolo zistené, že dňa 30.10.2008 v čase o 23.14 hod. na hranici medzi SR a Ukrajinou žalobca doniesol do služobnej miestnosti pod bundou služobnej rovnošaty fľašu alkoholu nezistenej značky, ktorú ukázal vedúcemu zmeny Bc. Z. M. a spýtal sa ho, kam ju má položiť, pričom vedúci zmeny mu odpovedal, že je to jedno a žalobca túto fľašu vložil do služobnej brašne.

Krajský súd vykonal dokazovanie na pojednávaní oboznámením sa s obrazovým záznamom výkonu služby žalobcu a zistil, že je súladné s dôvodmi rozhodnutia riaditeľa Colného úradu Michalovce, ako aj žalovaného. Krajský súd považoval žalobné námietky, ktoré žalobca neuplatnil v odvolaní proti prvostupňovému správne rozhodnutiu, za irelevantné z dôvodu, že žalobca bol zo služobného pomeru prepustený pre porušenie služobnej prísahy a služobných povinností zvlášť hrubým spôsobom, a nie pre spáchanie trestného činu. Podľa krajského súdu prebiehajúce trestné konanie nebránilo tomu, aby nadriadený žalobcu začal konanie vo veciach služobného pomeru pre porušenie služobnej prísahy a služobných povinností zvlášť hrubým spôsobom. Správne orgány nehodnotili konanie žalobcu z pohľadu, či spáchal alebo nespáchal trestný čin, a preto výsledok trestného konania nemá vplyv na konanie vo veciach služobného pomeru. Námietky žalobcu uvedené na pojednávaní krajský súd nebral do úvahy, nakoľko boli uvádzané po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty.

Včas podaným odvolaním sa žalobca domáhal, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok krajského súdu tak, že zruší rozhodnutia správnych orgánov a vec vráti žalovanému na nové konanie. V odvolaní žalobca uviedol, že správne rozhodnutia, ako aj napadnutý rozsudok, sú dôkazne postavené na informáciách vyplývajúcich z údajov získaných orgánmi činnými v trestnom konaní, pričom tieto musia byť v rámci prípravného konania preverené a hodnotené tak, aby ich bolo možné použiť ako dôkaz podanej obžaloby a podklad pre konečné rozhodnutie súdu. Žalobca považuje za predčasné zaujímať stanovisko k doteraz prezentovaným informáciám, a z toho dôvodu považuje rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov za predčasné a neakceptujúce ústavnú zásadu prezumpcie nevinu. Žalobca považuje skutkový stav zistený správnymi orgánmi za nedostačujúci pre posúdenie veci. Podľa žalobcu žalovaný nekonkretizuje, kontrolnou známkou ktorej krajiny bol uzáver fľaše prelepený, ani aký druh alkoholu sa mal nachádzať vo fľaši. Žalovaný tiež nepreukázal, odkiaľ a od koho žalobca doniesol do unimobunky fľašu údajného alkoholu a či žalobca mal povinnosť túto fľašu zaevidovať.

Podľa žalobcu spáchanie trestného činu je porušením služobnej povinnosti obzvlášť hrubým spôsobom, avšak o tomto porušení nemôže rozhodovať správny orgán, ale výlučne len v trestnom konaní orgány činné v trestnom konaní a v prípade uznania viny výlučne len súd. Až na základe výsledkov trestného konania možno konať mimo neho v inom procesnom konaní. Na podporu tohto tvrdenia poukázal na ustanovenie § 42 ods. 2 zákona o štátnej službe colníkov, ktoré dobu dočasného pozbavenia výkonu štátnej služby stanovuje odlišne v prípade porušenia služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom a odlišne v prípade trestného stíhania vedeného proti colníkovi, pričom v prípade trestného stíhania možno colníka dočasne pozbaviť výkonu štátnej služby bez časového obmedzenia až do právoplatného skončenia trestného stíhania. Tomu následne zodpovedá dôvod pre prepustenie zo služobného pomeru podľa § 183 ods. 1 písm. e) zákona o štátnej službe colníkov (ak bol colník právoplatne odsúdený pre trestný čin na nepodmienečný trest odňatia slobody alebo bol právoplatne odsúdený pre úmyselný trestný čin). Žalobca preto nesúhlasil s názorom krajského súdu, že výsledok trestného konania nemá vplyv na konanie vo veciach služobného pomeru, vzhľadom na to, že podkladom pre oba druhy konaní je identický skutok.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. K veci uviedol, že po začatí konania vo veciach služobného pomeru bol žalobca podrobne oboznámený s predmetom konania a bola mu daná možnosť k veci sa

vyjadriť, navrhovať dôkazy a obhajovať sa. Žalobca však do zápisnice napísanej dňa 4.12.2008 na Colnom úrade Michalovce uviedol, že sa cíti nevinný a na konkrétne otázky odmietol odpovedať.

K skutku, ktorý je predmetom tohto konania, žalovaný uviedol, že spôsob výkonu služby colníkov monitorovalo Ministerstvo vnútra SR, Sekcia kontroly a inšpekčnej služby nepretržite v mesiaci október až december 2008 a z dôvodu utajenia tejto dlhodobej akcie nebolo možné okamžite po zistení zadržať colníka a presne špecifikovať tovar, ktorý nezapísal do prvotnej evidencie. Stanovisko č. 1 sa nachádza mimo územia obce (cca 4 km). Na toto stanovisko colníci prichádzajú služobným motorovým vozidlom bezprostredne pred príchodom vlaku vstupujúceho na územie SR a následne vykonávajú všetky úkony spojené s colnou kontrolou. Po vykonaní colnej kontroly vlaku, pred odchodom na pobočku colného úradu, sú povinní na mieste zapísať do prvotnej evidencie nezákonne dovážaný tovar. Obrazový a zvukový záznam z výkonu služby žalobcu jednoznačne preukazuje, že bezprostredne po vykonaní colnej kontroly vlaku vniesol skryte (pod bundou služobnej rovnošaty) sklenú fľašu opatrenú kontrolnou známkou, ktorou sa označuje len spotrebiteľské balenie alkoholu, pričom je preukázané, že ju nezapísal do prvotnej evidencie, t.j. nevydal rozhodnutie o jej zaistení, zhabaní, prepadnutí alebo úschove. Stanovisko č. 1 sa nachádza mimo územia obce, v širokom okolí sa nenachádza žiadna predajňa, a teda ak by chcel žalobca tento tovar kúpiť pre vlastnú spotrebu, tak to mohol urobiť len v Čiernej nad Tisou.

Žalovaný tiež uviedol, že v konaní vo veciach služobného pomeru sa neriešila trestná zodpovednosť žalobcu. Otázka viny z trestného činu nie je predbežnou otázkou, od vyriešenia ktorej závisí rozhodnutie o jeho prepustení zo služobného pomeru. Čakanie na výsledok trestného konania žalovaný nepovažoval za vhodné, keďže mal k dispozícii dostatok dôkazov preukazujúcich hrubé porušenie služobnej povinnosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods.2 OSP preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, bez nariadenia pojednávania, podľa § 250ja ods.2 a § 214 OSP v spojení s § 246c ods.1 veta prvá OSP s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk a dospel

k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 19. októbra 2011 podľa § 156 ods.1 a 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP.

Predmetom súdneho preskúmania je zákonnosť rozhodnutia žalovaného č. 10130/2009-1409 z 5. mája 2009, ktorým žalovaný ako správny orgán druhého stupňa zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu - riaditeľa Colného úradu Michalovce č. R-28/2009-5334 z 28. januára 2009, ktorým prepustil žalobcu podľa § 183 ods. 1 písm. d) zákona č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov (ďalej len „zákon o štátnej službe colníkov“) zo služobného pomeru colníka, pretože zvlášť hrubým spôsobom porušil základné povinnosti colníka ustanovené v § 44 ods. 3 písm. a), b), g) a h) zákona o štátnej službe colníkov tým, že dňa 30.októbra 2008 na stanovisku č. 1 na hranici medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou doniesol do služobnej miestnosti pod bundou služobnej rovnošaty fľašu alkoholu nezistenej značky a túto fľašu vložil do služobnej brašne a nezaevidoval do príslušnej evidencie podľa pokynu vedúceho pobočky Colného úradu Č., ani nevydal rozhodnutie o zaistení, zhabaní, prepadnutí alebo úschove tohto tovaru a ani nespísal úradný záznam o nájdení skrytej, opustenej alebo stratenej veci, čím umožnil, aby tento tovar unikol spod colného dohľadu.

Po oboznámení sa s administratívnym spisom odvolací súd zistil, že uvedené konanie, ktoré sa žalobcovi kladie za vinu, žalovaný vyhodnotil v súlade so zákonom, keď ho považoval za obzvlášť hrubé porušenie povinností colníka, pričom skutkový priebeh opísaný v napadnutom rozhodnutí, ako aj v rozhodnutí prvostupňového správneho orgánu, je v súlade so zadováženými dôkazmi, s ktorými sa odvolací súd oboznámil. Konanie žalobcu bolo preukázané zvukovým a obrazovým záznamom z výkonu služby žalobcu, ktorý bol správne mu orgánu prvého stupňa sprístupnený 7. januára 2009 vyšetrovateľom Ministerstva vnútra SR, pričom v prvotnej evidencii Pobočky Colného úradu Č. nebol dňa 30.10.2008 zaevidovaný žiaden tovar, ktorý bol zaistený pri colnej kontrole.

Podľa ustanovenia § 2 ods. 1 zákona o štátnej službe colníkov colníkom sa rozumie fyzická osoba, ktorá je v služobnom pomere podľa tohto zákona a vykonáva štátnu službu v služobnom úrade. Jednou z podmienok vzniku služobného pomeru colníka je zloženie služobnej prisahy. Tá obsahuje aj sľub čestnosti, statočnosti, disciplinovanosti ako aj ochrany bezpečnosti a verejného poriadku. Od služobnej prisahy colníka sa odvíjajú jeho služobné

povinnosti uvedené v ustanovení § 43 a § 44 tohto zákona. Základnou povinnosťou colníka, vychádzajúc z citovaných ustanovení, je dôsledné plnenie si svojich povinností stanovených nielen zákonmi a všeobecne záväznými predpismi, ale aj služobnou prísahou, rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených. Colník je povinný dodržiavať služobnú disciplínu a v štátnej službe i mimo štátnej služby sa zdržať konania, ktoré by mohlo narušiť vážnosť colnej správy alebo ohroziť dôveru k colnej správe.

Podľa § 183 ods. 1 písm. d) zákona o štátnej službe colníkov účinného do 31. augusta 2009, služobný úrad prepustí colníka zo služobného pomeru, ak porušil služobnú prísahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Podľa § 227 ods. 1 zákona o štátnej službe colníkov účinného do 31. augusta 2009 za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi.

Odvolaací súd zhodne so záverom krajského súdu zastáva názor, že na základe výsledkov dokazovania v administratívnom konaní bolo preukázané, že žalobca porušil služobnú prísahu tým, že konal nečestne a nedisciplinovane a neplnil si svoje služobné povinnosti uvedené v ustanovení § 43 a § 44 zákona, keď si dôsledne neplnil svoje povinnosti stanovené zákonom a všeobecne záväznými predpismi, ale aj služobnou prísahou, rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených. Dôkazy, ktoré boli zadovážené, vykonané a vyhodnotené v súlade s § 227 zákona o štátnej službe colníkov, nasvedčovali tomu, že skutok sa stal tak, ako uviedol žalovaný vo svojom rozhodnutí.

Námietka žalobcu, že bolo porušené jeho právo na prezumpciu nevinu, nie je dôvodná, nakoľko konanie o prepustení zo služobného pomeru a trestné konanie sú samostatnými konaniami s osobitnou právnou úpravou a kým v trestnom konaní je podmienkou rozhodnutia o uznaní viny preukázanie spáchania skutku, ktorý má povahu trestného činu, alebo prečinu, v konaní o prepustení zo služobného pomeru postačuje preukázať zvlášť hrubé porušenie služobnej prísahy, resp. služobnej povinnosti s tým, že ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Je nepochybné, že v tomto konaní bolo preukázané, že nie je v záujme štátu mať v štátnej službe colníka, ktorý vedome porušuje a zanedbáva služobné povinnosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky tiež uvádza, že v danom prípade záviselo len od úvahy správneho orgánu, či žalobcu v súlade s ustanovením § 42 ods. 1 zákona o štátnej službe colníkov dočasne pozbaví výkonu štátnej služby, alebo ho zo služobného pomeru podľa § 183 ods. 1 písm. d) citovaného zákona v znení účinnom do 31.8.2009 prepustí, keďže ustanovenie § 42 ods. 1 citovaného zákona, príslušnému správne mu orgánu neukladá obligatórnu povinnosť, aby svojím rozhodnutím dočasne pozbavil colníka výkonu štátnej služby, ak sa tento stane dôvodne podozrivým, že porušil služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom, alebo je podozrivý, že spáchal trestný čin, a jeho ďalšie ponechanie vo výkone štátnej služby by ohrozovalo dôležitý záujem štátnej služby.

Z uvedených dôvodov námietky žalobcu nie sú podľa názoru odvolacieho súdu spôsobilé spochybníť zákonnosť napadnutého rozhodnutie žalovaného. Preto ak krajský súd dospel k právne mu záveru totožnému so záverom správnych orgánov oboch stupňov a rozhodol, že preskúmaným rozhodnutím žalovaného správneho orgánu nedošlo k porušeniu zákona a chránených záujmov žalobcu, tento jeho názor považoval aj odvolací súd, z dôvodov uvedených vyššie, za správny.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu žalobkyne nevyhovel a s prihliadnutím na všetky individuálne okolnosti daného prípadu rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 28. októbra 2010, č. k. 6S/96/2009-32 ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP v spojení s ustanovením § 246c ods. 1 veta prvá OSP potvrdil.

O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 OSP a účastníkom ich náhradu nepriznal, nakoľko žalobkyňa v konaní nebola úspešná a žalovanému žiadne trovy nevznikli.

Poučenie : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 19. októbra 2011

JUDr. Elena Kováčová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Nikoleta Adamovičová